

Sygn. akt III RC 429/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca sędzia Justyna Szczepkowska

Protokolant st. sek. sąd. Justyna Renkiewicz-Kicza

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 czerwca 2022 r. w G.

sprawy z powództwa M. G. (1)

przeciwko M. G. (2)

o podwyższenie alimentów

I. alimenty ustalone ugodą z dnia 30 stycznia 2020 r. zawartą przed Sądem Rejonowym w Grudziądzu, sygn. akt III RC 160/19 należne powodowi M. G. (1) od pozwanego M. G. (2) w wysokości 900 (dziewięćset) zł miesięcznie podwyższa z dnia 28 października 2020 r. do kwoty 1200 (jeden tysiąc dwieście) zł miesięcznie, płatne do rąk powoda do dnia 10. każdego miesiąca z góry;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 981,27 zł (dziewięćset osiemdziesiąt jeden 27/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 981 zł (dziewięćset osiemdziesiąt jeden);

V. nadaje wyrokowi w pkt. I rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 429/20

UZASADNIENIE

Powód M. G. (1) wystąpił w dniu 28 października 2020 r. z powództwem przeciwko M. G. (2) o podwyższenie alimentów z kwoty 900 zł do 2000 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że nie możliwości samodzielnego utrzymania, nie pracuje i nadal się uczy. Pozwany nie partycypuje w kosztach utrzymania domu, spłaca jedynie kredyt hipoteczny. Pozwany jest żołnierzem zawodowym.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. G. (2) wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, że w dniu 31.01.2020 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu ustalił alimenty na powoda w wysokości 900 zł miesięcznie. Podważył wysokość usprawiedliwionych potrzeb powoda, które są jego zdaniem są znacznie zawyżone. Wskazał również, że jego miesięczny dochód wynosi 7300 zł, zaś średnie miesięczne koszty utrzymania wynoszą ok. 3000-4000 zł miesięcznie. Płaci również alimenty na rzecz małoletniej córki w wysokości 800 zł oraz kredyt za dom, w którym mieszka jego była zona wraz z dziećmi.

Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2020 r. Sąd Rejonowy w Grudziądzu oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia.

Sąd ustalił, co następuje:

Ugodą zawartą między M. G. (1) i M. G. (2) w dniu 30 stycznia 2020 r., sygn. akt III RC 160/19 pozwany zobowiązał się płacić na rzecz powoda alimenty w wysokości 900 zł miesięcznie.

Powód miał 18 lat, był uczniem III klasy Technikum Mechatronicznego w G. (szkoła 4-letnia). Mieszkał z matką i młodszą siostrą w domu jednorodzinnym w G. na ul. (...). Do momentu wyprowadzenia się pozwanego z domu, M. G. (1) żył na bardzo wysokim poziomie. Swoje potrzeby oceniał conajmniej na kwotę 2000 zł miesięcznie.

Pozwany pracował wówczas w Centrum Szkolenia Logistyki w Grupie za wynagrodzeniem (...) netto. Leczył się specjalistycznie. Za dom w którym mieszkał powód wraz z matką i siostrą spłacał kredyt hipoteczny w wysokości 2199,71 zł miesięcznie. Wynajmował mieszkanie w G. - koszt 1000 zł miesięcznie. Na małoletnią córkę A. płacił alimenty w wysokości 800 zł miesięcznie. Nie miał innych osób na utrzymaniu.

Matka powoda – H. G. (1) świadczyła usługi medyczno- pielęgniarские dla (...) Szpitala (...) w G. za wynagrodzeniem 8290 zł miesięcznie. Po opłaceniu zobowiązań emerytalno-skarbowych na „czysto” pozostawało jej 4700-5500 zł miesięcznie.

dowód: akta III RC 160/19 Sądu Rejonowego w Grudziądzu

M. G. (1) ma 21 lat. W dniu 1 października 2020 r. rozpoczął studia na Politechnice (...) na kierunku Mechatronika (...) i M. Roboczych. Z uwagi na pandemię (...)19 zajęcia prowadzone były w formie zdalnej lub hybrydowej. Wynajmował mieszkanie w W. za kwotę 980 zł miesięcznie. Decyzją z dnia 11 października 2021 r. został skreślony z listy studentów Politechniki (...) z powodu braku postępów w nauce – z 7 semestralnego programu studiów zaliczono 1 semestr. Od dnia 1 października 2021 r. rozpoczął studia stacjonarne inżynierskie na Politechnice (...) na kierunku Mechatronika. Planowany termin ukończenia studiów: 28 lutego 2025 r. Nie pobiera świadczeń pomocy materialnej z uczelni. Zakwaterowany jest w domu studenta od 1 października 2021 r. do 8 lipca 2022 r. – opłata wynosi 400 zł miesięcznie. Powód nie gotuje, stołuje się w restauracjach. Na wyżywienie miesięcznie przeznaczą 800-900 zł. Czasami zabiera jedzenie przygotowane przez matkę, które wystarczy na 1-2 dni. Zdarza się, że potrzebuje korepetycji z matematyki i fizyki-koszt 50 zł. Na weekendy jeździ do G., samochodem należącym do jego matki lub dziadka. W utrzymaniu pomaga mu matka – daje mu kieszonkowe 50-100 zł oraz 800-900 zł na utrzymanie w B.. Na ubiór wydaje miesięcznie średnio 400 zł, 100 zł na środki higieny. Na leki na alergię lub przeziębienie wydaje ok. 100 zł - w razie potrzeby. Za telefon płaci H. G. (1) - 147 zł miesięcznie. Nie ma majątku, nie ma innych osób na utrzymaniu. Chciałby wyjeżdżać na wakacje- koszt ok. 3000 zł. Wyjazdy na ferie lub wakacje opłacane są przez H. G. (1).

Bieżące koszty utrzymania domu na ul. (...) w G. ponoszone są w całości przez H. G. (1). M. G. (2) spłaca natomiast w całości kredyt hipoteczny za ten dom. Kredyt hipoteczny został udzielony na kwotę 458.588,52 zł, ze zmiennym oprocentowaniem. W 2020 i 2021 r. bieżące koszty utrzymania wyniosły: podatek roczny od nieruchomości –600 zł; opał –860 zł - 1300 zł/tona; gaz – 125 zł; telewizja kablowa – 49 zł, opłata za śmieci – 60-84 zł, prąd – ok. 440-480 zł /2 miesiące; ubezpieczenie domu – 430 zł rocznie; woda- ok.200 zł.

Matka powoda nadal prowadzi działalność gospodarczą i świadczy usługi medyczno-pielęgniarские dla (...) Szpitala (...) w G. za wynagrodzeniem (...) - 8684 zł miesięcznie. Po opłaceniu zobowiązań emerytalno-skarbowych na „czysto” pozostaje jej 4700-6000 zł miesięcznie.

M. G. (2) zatrudniony był na stanowisku żołnierza zawodowego na czas nieokreślony w Inspektoracie Wsparcia Sił Zbrojnych – 11 (...) Oddziale (...) w B.. Jego wynagrodzenie zasadnicze netto za okres od lipca do września 2021 r. wynosiło 7626,11 zł w lipcu do 6311,25 zł we wrześniu. W tym okresie otrzymywał też należności dodatkowe w łącznej wysokości – odpowiednio - 1136,61zł i 730 zł (netto). W okresie od października do grudnia 2021 r.

otrzymywał wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 6285,72 zł netto miesięcznie. Z dniem 31 stycznia 2022 r. w związku z przejściem na emeryturę został zwolniony z zawodowej służby wojskowej. Z tego tytułu otrzymał łącznie z w/w jednostki kwotę 106.042,88 zł netto. Otrzymał również odprawę mieszkaniową w wysokości 327 261,70 zł. Pozwanemu została przyznana emerytura wojskowa w wysokości 6274,64 zł netto miesięcznie, jednakże z uwagi na jednorazową wypłatę świadczenia pieniężnego przysługującego przez okres jednego roku po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej, jej wypłata została zawieszona do 31 stycznia 2023 r. Uposażenie należne pozwanemu według stawek obowiązujących w dniu zwolnienia z zawodowej służby wojskowej wyniosło razem 10162,10 zł.

M. G. (2) cierpi na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa C i LS, rwę barkową, chorobę zwyrodnieniową stawu biodrowego, zaburzenia korzeni i splotów nerwowych, zdiagnozowano również zapalenie błony maziowej i pochewki ścięgna. Zalecone ma wykonywanie zabiegów fizjoterapeutycznych. Wymaga leczenia operacyjnego w trybie przyspieszonym. Z uwagi na schorzenia zalecone ma przyjmowanie w każdym roku następujących leków: B., L. 2%, D.-M., B. H. 2,2%, C., K., B., M. forte, N.. Za wyjątkiem leku D.-M., pozostałe nie są refundowane w żadnym stopniu.

W dniu 23 sierpnia 2021 r. zawarł związek małżeński z L. M.. Od dnia 13 sierpnia 2021 r. mieszka w B. gmina O. w domu jednorodzinnym stanowiącym własność jego żony. Bieżące koszty utrzymania domu wynoszą: prąd- ok. 340 zł/2 miesiące; woda- k.150 zł/2 miesiące. Jego indywidualne koszty utrzymania wynoszą: telefon 112,21 zł miesięcznie, ubezpieczenie na życie 53,80 zł, zabiegi fizjoterapii – 140 zł/wizyta, zakup leków – 330-ok. 400 zł. W maju br. zakupił okulary korekcyjne za kwotę 570 zł. Ok. 80 zł miesięcznie przeznacza na środki higieny, 35-40 zł na fryzjera, 440 zł miesięcznie na utrzymanie samochodu plus wydatki na paliwo. Nadal płaci raty kredytu hipotecznego na dom w G.. Na dzień 10 czerwca 2022 r. całkowita kwota do spłaty kredytu wyniosła 337 143,93 zł. Miesięczna rata kredytu wynosi obecnie 2633,18 zł. W porównaniu z wysokością raty kredytu w czerwcu 2021 r. nastąpił wzrost o kwotę ponad 650 zł.

Obecnie pozwany płaci na małoletnią córkę A. alimenty w wysokości 1100 zł miesięcznie. Regularnie płaci powodowi alimenty w wysokości 900 zł.

dowód: okoliczności bezsporne, a nadto: zaświadczenie o studiowaniu na PW– k.10, umowa najmu mieszkania w W. -k. 37-38; zaświadczenie o skreśleniu z listy studentów PW – k.272; zaświadczenie o studiowaniu na PB– k. 246-247,270; potwierdzenie przelewów za akademik – k. 159-163; zarobki H. G. – k. 25,165; przelewy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej H. G. – k.15-19,23,166,169,173-175; przelew za telefony – k. 171; przelewy na utrzymanie domu w G. – k.20-22,24,26-28,167,168,170,172,179,180-181; historia choroby pozwanego – k. 73-74,253 ; umowa najmu lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w G. - k. 75-77, operacje na rachunku bankowym pozwanego – k. 140-146,212,219-220,221-223, 276-277; kopia aktu małżeństwa pozwanego – k. 197; poświadczenie o zameldowaniu pozwanego– k. 200; faktury przedłożone przez pozwanego – 203-204, 278-281; zeznania świadka H. G. (1) – k.224v-225; zaświadczenie o zarobkach pozwanego – k. 241; informacja WAM OR w B. – k. 265; zaświadczenie o wysokości odprawy i innych należności pozwanego – k. 267; informacja Starostwa Powiatowego w K. – k. 268; informacja (...) w K. – k. 273; decyzja o przyznaniu emerytury wojskowej – k. 275-275v; przesłuchanie powoda – k.286-287, przesłuchanie pozwanego – k. 250-251.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o bezsporne twierdzenia stron, ich zeznania, zeznania świadka H. G. (1) oraz przedłożone dokumenty w zakresie objętym żądaniem pozwu.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na zeznaniach świadka w takim zakresie, w jakim zostały one potwierdzone dokumentami. Należy mieć na jednak względzie, że pomiędzy powodem i jego matką oraz pozwanym istnieje silny konflikt rodzinny, który zaowocował niechęcią pomiędzy stronami procesu. Te relacje były również widoczne podczas rozpraw. W ocenie Sądu relacje pomiędzy świadkiem i pozwanym miały wpływ na przekazywanie informacji o potrzebach powoda, zwłaszcza w zakresie ich wysokości. W tym zakresie należało zatem podchodzić ostrożnie do zeznań świadka.

Zgodnie z art. 133 § 1 i 3 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli jest to połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Dodać należy, że orzecznictwo Sądu Najwyższego konsekwentnie zalicza do kategorii dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie również osobę pełnoletnią, jeżeli nadal się uczy.

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. W odniesieniu do usprawiedliwionych potrzeb powoda doszło do zmian na tyle dużych, by uznać je za istotne w rozumieniu art. 138 k.r.o. i co do zasady uwzględnić powództwo.

Wprawdzie powód wcześniej przerwał studia na Politechnice (...), jednakże należy mieć na uwadze, że rozpoczął je w szczególnych warunkach. Nauka na studiach ma swoją specyfikę, przeważnie dla studentów I roku jest to sytuacja nowa, do której muszą się przystosować. Dodatkowo powód rozpoczął studia w trakcie pandemii (...)19, co wiązało się również z niepraktykowanym dotychczas sposobem prowadzenia zajęć. W ocenie Sądu nie można zatem czynić powodowi zarzutów, że przerwał studia w W.. Powód jest obecnie studentem I roku studiów dziennych stacjonarnych na Politechnice (...) w B.. Wprawdzie studia dzienne na uczelniach publicznych są nieodpłatne, jednakże każdy rodzic studenta wie, że również tego rodzaju studia wymagają z ich strony dużych nakładów finansowych. Zatem w odniesieniu do powoda nie zachodzi przesłanka określona w art. 133 § 3 k.r.o. - niedokładania starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Ponieważ powód jest pełnoletni, to obowiązek alimentacyjny w postaci osobistych starań o wychowanie dziecka nie jest już przez rodziców realizowany. W tej sytuacji obowiązek alimentacyjny w postaci finansowej obojga rodziców wysuwa się na pierwszy plan. Bez wątplenia do usprawiedliwionych potrzeb powoda należą potrzeby w zakresie nauki na studiach, żywienia, leczenia, ubioru. Studiowanie w innym mieście rodzi koszty związane z zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz codziennego utrzymania się powoda w B.. Nadmienić należy, że obecnie powód mieszka w akademiku, w którym koszty zakwaterowania są zdecydowanie niższe niż wynajęcie stancji. Powód musi utrzymać się w trakcie roku akademickiego samodzielnie. Musi mieć zapewnione środki finansowe na codzienne życie - żywienie, dojazdy, bieżące zakupy.

Odnosząc się do wysokości kosztów żywienia wskazanych przez powoda Sąd uznał je za zawyżone. Powód nie wymaga specjalistycznych produktów żywnościowych. Koszty żywienia określone przez powoda mogłyby być niższe gdyby zmienił nawyk codziennego jedzenia w restauracjach, starając się przygotowywać samodzielnie posiłki albo przywozić ich zapas na tydzień z domu, tym bardziej, że przeważnie odwiedza rodzinę w weekendy i dojeżdża samochodem. Argument, że koszty żywienia rosną z uwagi na inflację jest o tyle chybiony, bowiem ta okoliczność dotyczy również pozwanego, co też należało mieć na uwadze przy ustalaniu usprawiedliwionych potrzeb powoda. Odnośnie wyjazdów powoda do domu należy sobie również zadać pytanie dlaczego to pozwany ma partycypować w tych kosztach, skoro nie mieszka z powodem i to do niego powód nie jeździ. Również wysokość wydatków związana z ubiorem w ocenie Sądu została zawyżona. Wydatki rzędu 350-400 zł miesięcznie nie można uznać za uzasadnione, bowiem powód nie znajduje się już w wieku dorastania i wyłącznie od niego zależy jak dba o rzeczy i ich trwałość. Ponadto Sąd nie widzi uzasadnienia w konieczności kupowania przez powoda markowych ubrań lub butów. Dostępność na rynku rzeczy i ich rozpiętość cenowa jest tak duża, że powód może z powodzeniem dokonywać zakupów w sklepach ze średniej półki. Powód jest młody i zdrowy, jedynie jego problemy z alergią wymagają doraźnego stosowania leków. Odnośnie do zaliczania przez powoda do swoich usprawiedliwionych potrzeb wszystkich kosztów utrzymania domu w G., należy zauważyć, że brak jest podstaw do wliczania ich do obowiązku alimentacyjnego pozwanego. W kwocie alimentów należało uwzględnić ryczałtowo koszty zużycia wody, prądu i gazu mając jednak na uwadze, że w przeważającej części roku akademickiego powód studiuje stacjonarnie w innym mieście. Zatem jego udział w opłatach za media jest niższy od wskazanego w pozwie. Natomiast koszty utrzymania nieruchomości w G. jak i koszty jej ogrzania obciążają matkę powoda bowiem jednym z usprawiedliwionych potrzeb powoda jest obowiązek

zapewnienia mu „dachu nad głową”. M. in. w ten sposób matka powoda realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem niego. Niezależnie od tego, czy H. G. (1) mieszkałaby sama czy z powodem, jest zobowiązana do uiszczania bieżących opłat za dom.

W odniesieniu do pozwanego zauważyć należy, że jego sytuacja zarobkowa jest stabilna. W wyniku przejścia w tym roku na emeryturę otrzymał z 11 (...) Oddziału (...) w B. i Wojskowej Agencji Mieszkaniowej Oddział (...) w B. łącznie ponad 400 000 zł. Ponadto z Wojskowego Biura Emerytalnego w K. otrzymał jednorazową wypłatę świadczenia pieniężnego przysługującego przez okres jednego roku po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej.

Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (j.t. Dz.U. 2022.1115), emerytury oraz dodatków nie wypłaca się za okres, za który żołnierz otrzymał uposażenie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, chyba że emerytura lub renta inwalidzka byłaby korzystniejsza. Zgodnie z art. 459 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz.U.2022.655), żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, niezależnie od odprawy, o której mowa w art. 458, przysługuje m.in. przez okres 1 roku po zwolnieniu ze służby wypłacane co miesiąc świadczenie pieniężne w wysokości kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby. Zgodnie z art. 460 ust. 3 tej ustawy w przypadku zbiegu uprawnień do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 459 pkt 1, i świadczenia emerytalnego żołnierzowi przysługuje, według jego wyboru, tylko jedno z tych świadczeń. Biorąc pod uwagę wysokość uposażenia pozwanego w dniu zwolnienia ze służby wojskowej, Wojskowe Biuro Emerytalne w K. wypłaciło mu jednorazowo ponad 100 000 zł.

Pozwany mieszka z żoną w domu stanowiącym jej własność. Jego koszty utrzymania wynoszą miesięcznie ok. 1000-2000 zł (bez spłat rat kredytu hipotecznego). Poza powodem ma na utrzymaniu małoletnią córkę A. (alimenty) oraz żonę L. (obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny). W odniesieniu do argumentu pozwanego dotyczącego spłacania przez niego w całości rat kredytu hipotecznego zauważyć należy, że co do zasady obciążenie kredytowe rodzica nie ma wpływu na jego zobowiązanie alimentacyjne względem dziecka. Bezpośrednim celem kredytu nie jest bowiem zaspokajanie potrzeb dziecka lecz powiększenie substancji majątku, który kiedyś ulegnie podziałowi i rozliczeniu z drugim rodzicem. Zatem przyszły podział majątku pomiędzy pozwanym i matką powoda jest niezależny od obowiązku alimentacyjnego wobec powoda.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że kwota alimentów w kwocie 1.200 zł miesięcznie leży w zasięgu finansowym pozwanego i nie stanowi dla niego nadmiernego uszczerbku w rozumieniu art. 133 § 3 k.r.o. Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 133 § 1 k.r.o w zw. z art. 135 § 1 k.ro. i art. 138 k.r.o. orzekł jak w punktach I i II (a contrario) sentencji.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Wynagrodzenie pełnomocnika powódki przy wskazanej wartości przedmiotu sporu wynosi 3600 zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia MS z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015.1800 ze zm.). Powód wygrał proces w 27,27 % i w tej części pozwany zobowiązany jest zwrócić mu koszty procesu (pkt III sentencji).

Powód był zwolniony z kosztów sądowych z mocy ustawy. Tymczasowo koszty te ponosił w toku postępowania Skarb Państwa. Opłata od pozwu wyniosła 750 zł (art. 13 ust. 1 pkt 6, t.j. Dz.U 2020.755 ze zm.). Pozwany przegrał sprawę w 27,27 % i powinien zwrócić Skarbowi Państwa 205 zł. Sąd I instancji w pkt. IV sentencji omyłkowo obciążył pozwanego kwotą wyższą.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł w pkt. V na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.